

বিচিত্র বাসমোৰৰ বিধেৰে আচলিও পৰিষ্কাৰ কৰিব পাৰিব।

১২.১০ ক্রিয়াপদৰ অন্যান্য ৰূপ : বিবিধ কাল জ্ঞাপক আৰু ভাব প্ৰকাশক ক্রিয়াপদৰ বাহিৰেও অসমীয়া ভাষাত আৰু বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ক্রিয়াপদ আছে। সেইবোৰ হৈছে : পঁচনি ক্রিয়া, নামক্রিয়া, অনিয়মিত ক্রিয়া, নঞর্থক ক্রিয়া, সহায়কাৰী ক্রিয়া, তুমুনস্ত বা নিমিত্তার্থক ক্রিয়া আৰু কৃদন্ত।

১২.১০.১ পঁচনি ক্রিয়া : আনক পঁচি বা আনৰ হতুৱাই কোনো কাৰ্য কৰা বুজোৱা ক্রিয়াপদ বোৰেই পঁচনি ধাতু। আ আৰু -ওৱা/-উৱা প্ৰত্যয়ান্ত পঁচনি ধাতুত কাল আৰু পুৰুষবাচক বিভক্তি যোগ দি পঁচনি ক্রিয়া গঠন কৰা হয়। যেনে,

মই বা আমি তাক পঢ়ুৱাওঁ।

তুমি বা তোমালোকে তাক পঢ়ুৱালা।

১. বিভিন্ন শৰ্মা : মধ্যমিক স্কুলীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ - ১০১

সি, তাই বা সিহঁতে পঢ়ুৱাব।

তাৰ দ্বাৰা গান গোৱাইছোঁ।।

তুমি তাৰ হতুৱাই কামটো কৰালা।

অসমীয়াত ব্যৱহৃত কিছুমান পাঁচনি ক্রিয়া মূল হৈছেঃ কোৱা, কৰা, পলুৱা, শিকা, শুৱা, সুমুৱা, বখোৱা, কন্দুৱা, নচুৱা, দেখুৱা, সৰুৱা, হঁহুৱা ইত্যাদি।

১২.১০.২ নামক্রিয়া : -আ, -ইয়া আৰু -উৱা প্ৰত্যয়ান্ত বিশেষ্য আৰু বিশেষণ শব্দত কালবাচক প্ৰত্যয় আৰু পুৰুষবাচক বিভক্তি যোগ দি নামক্রিয়া গঠন কৰা হয়। দৰাচলতে বিশেষ্য আৰু বিশেষণ শব্দত -আ, -ইয়া আৰু -উৱা প্ৰত্যয় যোগত নামধাতু গঠিত হয় আৰু সেই ধাতুত কাল আৰু পুৰুষবাচক প্ৰত্যয় বিভক্তি যোগ দি যি ক্রিয়াপদ গঠন কৰা হয়, সিয়েই নামক্রিয়া (denominative verb)। যেনে,

সি তাক কিলালে।

পানী কেটলি তপতালোঁ।

তুমি তাক গুৰিয়াল কয়?

আমি আঙুৰাইছোঁ।

তোমালোক পিছুৱাইছা কয়? ইত্যাদি।

অসমীয়াত ব্যৱহৃত কিছুমান নামক্রিয়া হৈছেঃ ডব্বিয়াইছা, সুহুৰিয়াইছোঁ, টঙনিয়ালে, পিছুৱালা, লঠিয়াম, দলিয়াম ইত্যাদি।

১২.১০.৩ অনিয়মিত ক্রিয়া : সকলো কাল আৰু পুৰুষত ৰূপ নোহোৱা ক্রিয়াবোৰেই অনিয়মিত ক্রিয়া। অসমীয়াত অনিয়মিত ক্রিয়া চাৰিটাঃ নাই, বুল, আছ আৰু থাক।

নাইটো নঞৰ্থক ক্রিয়া। ই অস্ত্যৰ্থক আছ আৰু থাক্ ধাতুৰ বিপৰীত অৰ্থত ব্যৱহাৰ হয়। কেৱল নিত্যবৰ্তমান কালত আৰু সকলো পুৰুষত ইয়াৰ একে ধৰণৰ ৰূপ হয়। যেনে,

মই - আমি ঘৰত নাই।

তই, তুমি, তোমালোক ঘৰত নাই।

সি, তাই, সিহঁত ঘৰত নাই।

নাই কেতিয়াবা বিশেষণ ৰূপেও ব্যৱহাৰ হয়। যেনে, নাই মোমাইতকৈ কণা মোমায়ে ভাল। কেতিয়াবা **নাই**-ৰ পিছত কিয়া লগাই 'নাইকিয়া' নঞৰ্থক ক্রিয়াপদ কৰা হয়। অৰ্থ প্ৰায় একেই যদিও ইয়াৰ প্ৰয়োগ কিছু বেলেগ। **নাই** ক্রিয়াপদ প্ৰশ্ন সোধাতো ব্যৱহাৰ কৰা হয়। কিন্তু **নাইকিয়া** ক্রিয়াপদ প্ৰশ্নাৰ্থত ব্যৱহৃত নহয়। এই ক্রিয়াপদত 'শেষ হোৱাৰ' ভাব এটা নিহিত আছে। যেনে,

মানুহবোৰ গৈ এটাও নাইকিয়া হ'ল।

বান্দৰে কল খাই নাইকিয়া কৰিলে।

একে নঞৰ্থক যদিও এনেবোৰ বাক্যত **নাইকিয়া**ৰ ঠাইত **নাই** ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি। বুল্ ধাতু কেৱল নিত্য বৰ্তমান কালৰ অনুজ্ঞাত অৰ্থাৎ আদেশ, অনুৰোধ অৰ্থত